

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

1

בפני כב' השופטת דוניא נסאר

מבקשים זוהר אבו מוך (אסיר)

נגד

2

משיבים מדינת ישראל

החלטה

3

4 האסיר שבפנינו מרצה את מאסרו השלישי למשך שנתיים ו-11 חודשים לאחר שהורשע בעבירות של
5 הסגת גבול וגניבה, וכן עבירות של נהיגה בזמן פסילה, סירוב לבדיקת שכרות לפי בקשת שוטר, נהיגה
6 בזמן השפעת סמים או אלכוהול, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה במהירות שאינה מותרת, נהיגה
7 בקלות ראש ונהיגה ללא ביטוח.

8

9 עונש המאסר אותו מרצה האסיר היום כלל הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים שהוטל עליו במסגרת
10 הרשעתו בעבירות תעבורה קודמות, והכול כמפורט בגזר הדין נשוא המאסר.

11

12 מדיווח גורמי שב"ס עולה כי האסיר השתתף בקבוצות טיפוליות, לרבות קבוצה ייעודית לעברייני
13 תעבורה. השתתפותו הייתה חיובית ונראה כי הפיק תועלת מהקבוצות הטיפוליות. מגורמי שב"ס עוד
14 התקבל, כי האסיר לקח אחריות מלאה על עבירותיו, מועסק במטבח ומאסרו לא לווה בעבירות
15 משמעת כלשהן.

16

17 מעדכון גורמי שב"ס שהתקבל ביום 7.1.20, עולה כי האסיר הופנה לבחינת התאמתו לשילוב במחלקת
18 התעבורה בכלא חרמון לצורך השלמת התהליך הטיפולי, אך לא התקבל למחלקה משום שעלה הרושם
19 כי הוא זקוק להמשך טיפול בתחום האלכוהול. הוצע לאסיר להשתלב במחלקת גמילה מאלכוהול
20 בחרמון, אך סירב.

21

22 נציג מטעם רש"א נפגש עם האסיר, ובחוות הדעת שהוגשה ביום 1.1.20 צוין, כי במעמד בדיקת
23 ההתאמה, האסיר הודה באופן חלקי בעבירותיו, ובשל התייחסותו הממזערת לעבירותיו ולאור יתרת

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

מאסרו הארוכה, הומלץ להפנותו להעמקה טיפולית בתחום עבירות התעבורה במסגרת שב"ס לצורך הפחתת הסיכון הנשקף ממנו לביצוע עבירות תעבורה נוספות, ובשל כך נציג רש"א סבר כי בשלב זה האסיר אינו מתאים לשחרור מוקדם, ויש לקדם את שילובו בתוכנית שיקומית בתחום עבירותיו.

משטרת ישראל התנגדה לשחרור האסיר והפנתה לעונשי המאסר שהוטלו עליו בעבר, אשר לא מנעו ממנו לשוב ולבצע עבירות חדשות.

לקראת ישיבת היום, הוגשה תכנית טיפול פרטית מוצעת מטעם עו"ס מר פרחאת פרחאת. התוכנית המליצה על שחרור האסיר לטיפול בקהילה, תוך שיבוצו בשיחות טיפוליות נפשיות סוציאליות אחת לשבוע, טיפול במרכז לנפגעי אלכוהול, שילוב האסיר בשתי קבוצות טיפוליות עוקבות, משך כל קבוצה שלושה חודשים וגם תעסוקה.

ב"כ היועמ"ש התנגדה לשחרורו המוקדם של האסיר. הפרקליטה הפנתה לעברו הפלילי והתעבורתי הכולל, לטעמה, הרשעות רבות בעבירות מסכנות חיים. הפרקליטה טענה, כי אמנם חוות דעת מטעם שב"ס בעניינו של האסיר הן חיוביות, אך האסיר לא עבר תהליך טיפולי ייעודי הנותן מענה לשאלת התמכרותו לאלכוהול, והפנתה בעניין זה לעדכון שב"ס מהחודש וכן הפנתה לסירוב האסיר להשתלב בטיפול בהתמכרויות שהוצע לו, ובנסיבות האלה ומשלא עבר תהליך טיפולי ייעודי בשאלת התמכרותו, גורסת הפרקליטה כי מסוכנותו עומדת בעינה ואינה מאפשרת את שחרורו המוקדם.

הפרקליטה הפנתה לעברו התעבורתי של האסיר הכולל הטלת מאסרים ומאסרים מותנים שהופעלו, ואשר לא הרתיעו את האסיר בעבר מלשוב ולבצע עבירות דומות. עוד הפנתה הפרקליטה לפרוטוקול הדיון בבקשת האסיר לשחרור במסגרת מאסרו הקודם ולדברי האסיר ולחרטה שהביע שם בפני חברי הוועדה, חרטה שלטענת הפרקליטה לא החזיקה מים עת חזר האסיר וביצע את העבירות נשוא מאסרו הנוכחי.

לצד כל האמור, טענה הפרקליטה כי האסיר לא משולב בסבב חופשות, ובנסיבות האמורות שהותו בקהילה לא נבחנה ומשכך יהיה קשה להורות היום על שחרורו המוקדם.

ב"כ האסיר הפנתה לחוות הדעת החיוביות של גורמי שב"ס בנוגע לאסיר. טענה כי האסיר שולב ב-18 מסגרות חינוכיות וטיפוליות, בכולן שיתף פעולה באופן מלא, נתרם ותרם. ב"כ האסיר ציינה, כי

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

1 האסיר סיים טיפול בקבוצה ייעודית של עברייני תעבורה, ובהתאם לדיווח שהתקבל, הפיק את המיטב
2 מהתכנים של קבוצה זו.

3
4 באשר לסירוב האסיר להשתלב במחלקת גמילה בכלא חרמון, טענה ב"כ האסיר כי מאז 2015 האסיר
5 נקי מאלכוהול, והפנתה בעניין זה לדוחות עמותת אפש"ר שצורפו לתוכנית הפרטית שהגישה,
6 ממסמכים אלה, עולה כי האסיר אינו מכור לאלכוהול, ובנסיבות האלה לא היה מקום להציע לו
7 להשתלב במחלקת גמילה מאלכוהול, והיה ראוי לשלבו במחלקה ייעודית לעברייני תעבורה, דבר שלא
8 נעשה על ידי שב"ס.

9
10 ב"כ האסיר טענה, כי התוכנית הפרטית המוצעת מקיפה ונותנת מענה לצרכים הטיפוליים של האסיר,
11 ובנסיבות האלה ביקשה להורות על שחרור האסיר תחת אותה מסגרת.

12
13 בפנינו טען האסיר, כי במהלך תקופת מאסרו עבר טיפול, למד את הלקח והבין את משמעויות מעשיו.
14 האסיר ביקש להשתחרר על מנת לסייע בפרנסת ילדיו.

15
16 מושכלות יסוד הן כי לאסיר לא עומדת זכות קנויה כי העונש שהושת עליו יקוצר, וכי הוא יזכה
17 לשחרור מוקדם. ראה בעניין זה רע"ב 51/15 פלוני נ' **וועדת השחרורים** מיום 28.4.15. יחד עם זאת,
18 סעיף 3 **לחוק שחרור על תנאי ממאסר**, תשס"א – 2001, קובע כי אסיר המבקש שחרור על תנאי נדרש
19 להצביע על קיומם של שני תנאים מצטברים: ראשית, כי הוא ראוי לשחרור מוקדם, ושנית, כי שחרורו
20 איננו מסכן את שלום הציבור. יצוין, כי הנטל להראות כי שני התנאים מתקיימים מוטל אך ורק על
21 כתפיו של המבקש. ראה בעניין זה רע"ב 6566/13 **דביר נ' היועמ"ש** מיום 11.2.2014, ורע"ב 2003/16
22 **אהרון קליין נ' היועמ"ש** מיום 15.5.16.

23
24 לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים ושקלנו את מכלול השיקולים, ולא בלי התלבטות, מצאנו כי בשלב
25 זה לא עלה בידי האסיר להוכיח את התקיימותם של שני התנאים המצטברים המאפשרים את שחרורו
26 המוקדם.

27
28 אכן, האסיר השתלב בתוכניות טיפוליות רבות, לרבות תכנית טיפול ייעודית בעברייני תעבורה. חוות
29 הדעת מגורמי הטיפול היו חיוביות והתנהגותו במהלך תקופת מאסרו הייתה ללא רבב. יחד עם זאת,
30 לנגד עינינו גיליונות הרשעותיו הקודמות של האסיר, מהן עולה כי האסיר חוזר ומבצע באופן תדיר

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

עבירות תעבורה, חלקן אף מסכנות חיים, ועונשים קלים ככבדים, לרבות מאסרים ומאסרים מותניים שהוטלו עליו, לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות חדשות.

עד להסתבכותו בעבירות נשוא המאסר הנוכחי, עבר האסיר על החוק בתחום התעבורתי בלבד, אך עינינו הרואות כי ערב מאסרו הנוכחי חלה החמרה בדרכיו העברייניות והוא אף ביצע עבירות פליליות מתחום הרכוש.

במסגרת מאסרו הקודם, ביקש האסיר לזכות בשחרור מוקדם ובקשתו נדונה במסגרת תיק וש"ר 15-08-23023, ובדיון מיום 15.10.15, הצטער האסיר בפני הוועדה על מעשיו, טען כי למד לקח והבטיח לא לחזור לעולם על הדרך שבה נהג עובר לאותו מאסר, הבטיח לא לנהוג בחיים ללא רישיון והצהיר כי מוכן לעמוד בתנאים שיוטלו עליו. גם שם ביקש האסיר להשתחרר על מנת לדאוג לחינוך ופרנסת ילדיו. אז, וועדת השחרורים הפנתה לדוח הסוציאלי ממנו עלה כי קיים רקע קשה של התמכרות לאלכוהול, ובנסיבות האמורות ולאחר שהוצעה בעניינו של האסיר תכנית שיקום בקהילה מטעם רש"א, ובשים לב לכך כי העבירה שבגינה ריצה אז האסיר את מאסרו נעשתה כאשר היה בעיצומו של טיפול תחת צו פיקוח של שירות המבחן, וכאשר היו תלויים ועומדים נגדו שני מאסרים מותניים, בקשתו נדחתה.

בנסיבות האמורות, ובשים לב לנסיבות עברו של האסיר, מוטל עליו כיום נטל כבד מהרגיל, להוכיח כי הוא נטש את דרכו העבריינית וכי המסוכנות הנשקפת ממנו פחתה. התרשמות גורמי שב"ס מהצורך הטיפולי בטיפול בהתמכרות לאלכוהול וסירוב האסיר להשתלב בטיפול כזה, מעידים כי הרקע לביצוע עבירותיו לא טופל, עודנו קיים ובנסיבות האמורות יש בכך כדי להוכיח כי המסוכנות הנובעת ממנו לא פחתה.

לא מצאנו מקום לקבל את טענת ב"כ האסיר, לפיה האסיר לא צריך טיפול בהתמכרות לאלכוהול. מההליכים השונים והקודמים בעניינו של האסיר וגם מעבירותיו התעבורתיות נשוא מאסרו הנוכחי, עולה כי האסיר נמצא עמוק בתוך תחום ההתמכרות לאלכוהול. כבר שנים לא הצליח להיגמל מהתמכרותו האמורה, ובמסגרת מאסרו הנוכחי הוא גם הורשע בעבירות של נהיגה תחת השפעת סמים ואלכוהול, לצד סירובו לבדיקת שכרות. בנסיבות אלו, טענת האסיר כי גם בעת ביצוע העבירות תעבורה נשוא מאסרו לא הסכים לבדיקת שכרות כי לא ידע מה מהות הבדיקה תמוהה ביותר במיוחד על רקע האמור בגיליון הרשעותיו התעבורתיות.

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

מערב לכך, מחוות הדעת הרפואית שניתנה בעניינו של האסיר מיום 2.10.19, כפי שצוטטה בדו"ח 903 עולה כי לאסיר הפרעות אישיות על רקע שימוש באלכוהול לרעה.

לצד כל האמור, גם התוכנית הפרטית שנראית אמנם מקיפה ומפורטת, הוצע לשלב את האסיר בטיפול במרכז לנפגעי אלכוהול בנצרת כך שגם המטפל הפרטי מטעם האסיר הכיר בצורך של האסיר לקבל טיפול בתחום ההתמכרות לאלכוהול, כך שתמוהה בעניינו טענת האסיר כי אינו זקוק לטיפול בתחום ההתמכרות לאלכוהול, הוא אך הוא מוכן לעבור טיפול כזה מחוץ לבית הסוהר, ולא במסגרת מאסרו.

מערב לכך, האסיר אינו משולב בסבב חופשות כך ששהייתו בקהילה לא נבחנה מאז כניסתו לכלא, והדבר מקשה עוד על קבלת בקשתו לשחרור מוקדם.

בהתאם לפסיקה, שחרור מוקדם אמור להתרחש אחרי שיקום מלא או חלקי ולא ההפך, ובהעדר טיפול בבעיית ההתמכרות לאלכוהול שככל הנראה סובל ממנה האסיר, ושעל פניו עומדת בבסיס הסתבכויותיו עם החוק, לא ניתן לסמוך על הצהרותיו בדבר ניקיונו מאלכוהול ועל הבטחותיו שניתנו גם בעבר כי לא יחזור לסורו.

בעת"א 17305-02-18 (נצ') בית עדה נ' מדינת ישראל נדונה שאלת משקלה של תכנית טיפול פרטית ושם נקבע כי "השאלה אם אסיר עבר הליך שיקומי הינה רלוונטית ביותר לצורך בחינת מסוכנותו. כאשר אסיר לא השתתף בהליך שיקומי, יש להניח, בהעדר אינדיקציה אחרת, כי מידת מסוכנותו נותרה בעינה.

השאלה אם אי השתתפותו של האסיר בהליך שכזה נבעה ממחדל של המשיבים, איננה רלוונטית לשאלת המסוכנות. מסוכנותו לא פחתה, אך בשל העובדה שהמשיבים לא דאגו למערך שיקום הולם. ככל שקיימות טענות לגבי מדיניות השיקום, עליהן להישמע במסגרת הליך מתאים, אך אין הן יכולות לשמש בסיס לטענות העדר מסוכנות של אסיר המבקש כי עונשו יקוצר (רע"ס 4612/16 פלוני נ' מדינת ישראל (כב' השופט סולברג), רע"ב 6977/17 יגאל סעדון נ' מדינת ישראל).

לעניין התכנית הטיפולית, קבעה הוועדה, כי אין בה כדי ליתן מענה לשאלת המסוכנות ואין הוועדה מוכנה לסמוך על העותר.

ניתן לקבל שיש משקל מסוים לקיומה של תכנית פרטית המוצעת על ידי האסיר, ברם, מובן שהביטוי "תכנית שיקום פרטית", איננו ביטוי קסם, שבהתקיימו יימוגו כל השיקולים הנוגעים למידת היותו של אסיר כיום ראוי לשחרור או למידת מסוכנותו העדכנית.

ועדת שחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001

וש"ר 19-12-28158 אבו מוך(אסיר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 033805417

מושכלות יסוד הנובעת מהחוק לשחרור מוקדם הן, שחרור ממאסר אמור להתרחש אחרי שיקום"

בנסיבות העניין, ובשים לב לכך כי לאסיר הוצע טיפול בהתמכרות לאלכוהול שסירב לו, ובשים לב לכך
כי להתרשמותנו שאלת ההתמכרות לאלכוהול עומדת בבסיס הסתבכות האסיר עם החוק, השתלבות
האסיר בתוכניות הטיפול במאסרו עד כה, לא הביאה להפחתה במסוכנותו ולאור האמור, לא עלה
בידו להוכיח כי הוא ראוי בשלב זה לשחרור מוקדם.

יחד עם האמור, ועל מנת לא לחסום את דרכו של האסיר לפנות בבקשה לדיון חוזר, ככל וישולב
בתוכנית גמילה מאלכוהול, ניתן יהיה לדון שוב בבקשתו לשחרור מוקדם תוך בחינת סיום הטיפול
והצלחתו.

ניתנה היום, כ"ה טבת תש"פ, 22 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

דוניא נסאר, שופטת